

PUUR
GENIETEN

Boerderijpad

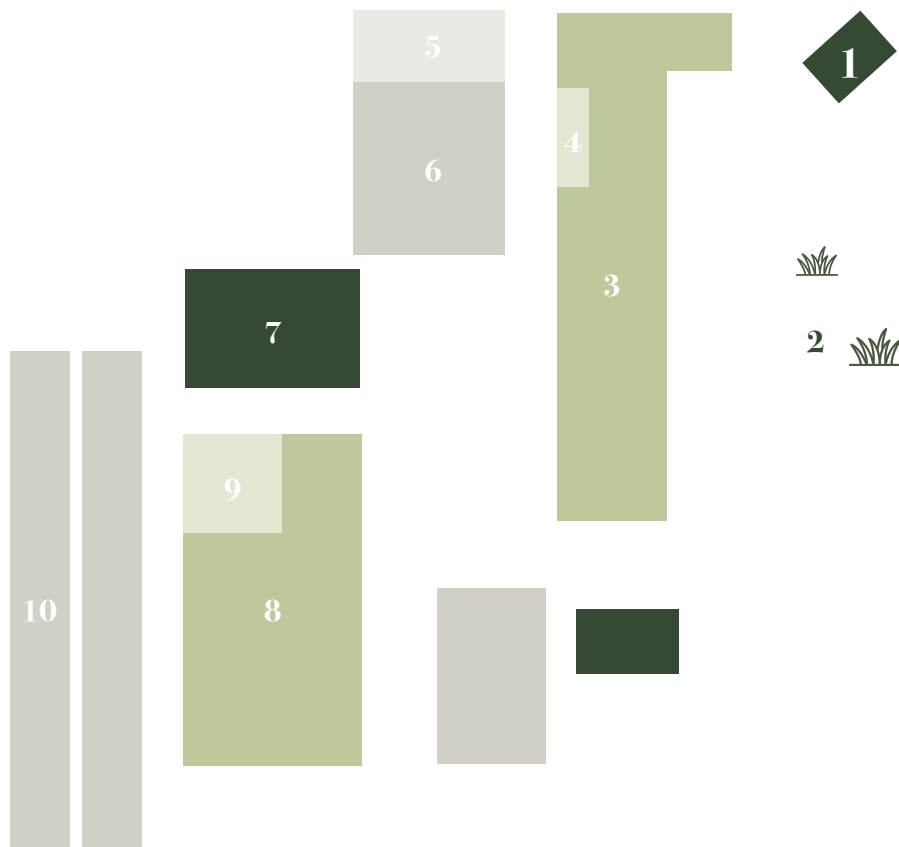
BOERDERIJ
ZONNEVELD

Plattegrond

BOERDERIJ ZONNEVELD

.....

1 BIJENHOTEL	5 KALVERIGLO'S	9 ROBOT + TANK
2 BUITENREN	6 JONGVEESTAL	10 VOEROPSLAG
3 EIERENSORTEERRUIMTE	7 AFKALFSTAL	11 WERKTUIGENSCHUUR
4 KIPPENSTAL	8 KOEIENSTAL	12 MESTOPSLAG

De koe of het ei?

Wat was er eerst op boerderij Zonneveld in Rossum, de koe of het ei? Goede vraag, want het is een niet alledaagse combinatie op een agrarisch bedrijf, koeien en kippen.

Voor Joop en Linda de Groot zijn beide onderdelen even belangrijk. Daarom willen ze graag laten zien waarom hier hun passie ligt.

De boerderij is in 1954 gebouwd door de opa en oma van Joop. Joop en Linda namen het bedrijf in 1989 over van ouders. En die hadden het weer overgenomen van hun ouders. Joop en Linda kregen op de boerderij twee kinderen, Twan en Kim.

Het is een echt familiebedrijf dus. De liefde en de zorg spatten er vanaf als je het Boerderijpad volgt. Voor we zover zijn is het goed om de spelregels even door te nemen. Die zijn er omdat het hier gaat om een boerderij in bedrijf, met dieren, tractoren en machines. Veiligheid voor mens en dier zijn daarom heel belangrijk.

SPELREGELS

Kinderen alleen onder begeleiding van een volwassene.

Nergens op klimmen.

Op de route blijven.

Je bezoekt de boerderij op eigen risico.

Veel plezier!

Door het Boerderijpad te volgen kom je meer te weten over het bedrijf en de dieren die er worden gehouden.

1 HET BIJENHOTEL

Het gaat niet goed met de Nederlandse wilde bijen. De helft van alle 358 soorten is bedreigd. Bijen zijn cruciaal voor ons voedsel. 80% van onze eetbare gewassen is afhankelijk van bestuiving door wilde bijen en andere insecten. Gebrek aan voedsel en nestgelegenheid is de grootste bedreiging. Met bijenhôtels kunnen we de bij een handje helpen.

2

DE BUITENREN

In dit verblijf houden we ongeveer 15.000 kippen. Wij houden kippen voor de eieren. Een kip legt ongeveer 1 ei per dag. In heel Nederland worden jaarlijks zo'n 10 miljard eieren geproduceerd. Onze kippen hebben overdag een vrije uitloop naar het naastgelegen weiland en het aangrenzende bosje. 's Nachts zijn ze binnen en gaan de luiken dicht. Ook om te voorkomen dat er vossen en andere rovers binnenkomen.

3

DE EIERENSORTEERRUIMTE

De kippen komen bij ons als ze 17 weken oud zijn. In het begin moeten we ze wel leren waar ze hun eieren moeten leggen. Dat doen we door de eieren die op de grond worden gelegd, steeds weg te halen en in

de daarvoor bedoelde nesten te leggen. Vandaar rollen de eieren op een lopende band en komen in de machine waar ze worden verpakt.

De kippen blijven een kleine twee jaar bij ons. Daarna gaan ze allemaal weg om geslacht te worden. Er wordt dan kippensoep van gemaakt, voor export naar Afrika. Dat is het moment om het kippenverblijf goed schoon te maken voor weer een nieuwe lichter legkippen.

Kippenpoep en het strooisel uit de stal is een geweldige bron van energie. Deze mest wordt verwerkt tot biogas of opwekking van stroom.

4

DE KIPPENSTAL

Eieren zijn er in alle soorten en maten. Zo heb je bijvoorbeeld bruine en witte eieren. Witte kippen met witte oorlelletjes leggen witte eieren. Roodbruine kippen met rode oorlelletjes leggen bruine eieren. Er is geen verband tussen de kwaliteit en de kleur van een ei. De kwaliteit wordt vooral bepaald door het voer dat de kip krijgt.

De roodbruine kippen zijn meestal wat groter en hebben daarom meer voer nodig. Dat maakt dat bruine eieren meestal iets

duurder zijn. De hardheid van de eierschaal heeft vooral te maken met de leeftijd van de kip. De schaal is harder als de kip jonger is.

Op de eieren staat een codestempel. Die vertelt iets over hoe en waar de kippen worden gehouden. Als de code met een 0 begint zijn het biologische eieren, code 1 staat voor vrije uitloop, code 2 voor scharrelei. Ook het land van herkomst staat in de code. Het 5-cijferige nummer geeft aan van welk pluimveebedrijf het ei komt. De laatste 2 cijfers geven aan in welke stal het ei is gelegd.

FEITJES EN WEETJES

OVER KIPPEN

.....

Een Nederlander eet gemiddeld 185 eieren per jaar (als eitje bij het ontbijt, maar ook in deeg of koek).

.....

Een ei kunt je ongeveer 25 dagen bewaren, daarna neemt de kwaliteit snel af.

25 dagen

.....

Wist je dat er twee soorten kippen zijn? Legkippen en vleeskippen. Legkippen leggen eieren voor de consumptie en vleeskippen zijn voor een lekkere kipfilet.

Kippen eten ook graag een eitje. Raar maar waar, als een ei stuk valt, rennen kippen met z'n twintigen eropaf om het ei op te eten.

.....

Een kip kan niet vliegen.

In Nederland worden jaarlijks ruim 10 miljard (!) eieren geproduceerd.

10 miljard

.....

Vervolgens komen we bij de andere tak van ons bedrijf, de melkveehouderij. De melkoeien en het jongvee.

5

DE KALVERIGLO'S

De kalfjes verblijven de eerste dag bij hun moeder en we zorgen ervoor dat ze de eerste melk, die biest heet, van hun moeder drinken. Biest bevat stoffen die het kalf goed beschermen tegen ziektes en infecties.

De kalfjes blijven de eerste twee weken in hun eigen bedje, de kalveriglo. We nemen de zorg over van de moeder en controleren of het kalfje gezond blijft. Het verblijf in de iglo's vermindert de kans op infecties. Je legt baby's ook niet bij elkaar in een wiegje.

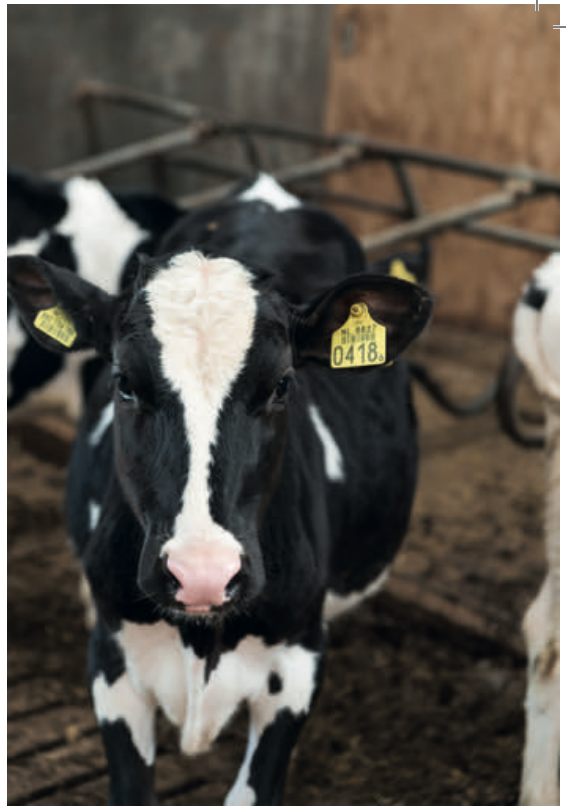
6

DE JONGVEESTAL

Na twee weken gaan de kalfjes in de strostal in de jongveestal. Ze krijgen dan brokjes en hooi. Bij een leeftijd van 4 maanden mogen ze naar hun eigen ligbox.

Als kalfjes een jaar oud zijn worden ze pinken genoemd. Bij ca. 14 maanden worden ze geïnsemineerd. Na 9 maanden verwachten ze hun eerste kalfje. Ze gaan dan naar de grote koeienstal waar ze gemolken worden.

Zoals je ziet hebben alle koeien een oormerk. Daarin staat een nummer. Het nummer is een registratie, zodat de boer weet welke koe het is en wanneer die geboren is. De naam geeft aan wie de vader is van de koe. Het registreren van koeien gebeurt ook in een landelijk database. Dit is wettelijk verplicht zodat de overheid precies kan zien welke koe bij welke boer is.

7

DE AFKALFSTAL

We hebben een aparte ruimte voor de koeien die gaan kalveren. Dit is de stal voor hoog zwangere koeien. Deze koeien verblijven hier ca. 6 weken voordat ze een kalfje krijgen. In deze stal hangen camera's om in de gaten te houden of alles goed gaat.

8

DE KOEIENSTAL

In de grote koeienstal kunnen 110 koeien. In de zomer grazen ze in de wei. In de winter krijgen ze in de stal het gras en mais dat door de boer in de zomer en herfst is gemaaid.

De koeien liggen in de boxen met speciale bedden. De bedden zijn voorzien van

rubber matrassen. De bedden worden dagelijks schoongemaakt en voorzien van zaagsel en kalk. Op een hele dag slaapt een koe maar een half uurtje, verdeeld over een stuk of zeven hazenslaapjes van 4 minuten. De mest zit in de put onder de stal. Een koe poept ongeveer 18 keer per dag en plast een keer of 10. Per jaar levert dat ongeveer 25 m3 mest op per koe per jaar. Deze mest wordt verspreid over het land om de bodem en gewassen van nieuwe voedingsstoffen te voorzien.

Heb je de koeien borstel ook al gezien? De koeien laten zich hier heerlijk masseren.

FEITJES EN WEETJES

OVER KOEIEN

Een koe kan wel 100 liter water per dag kan drinken.

Koeien zijn kleurenblind.

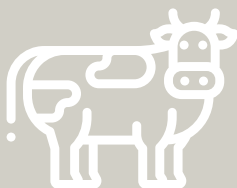

Een koe eet wel 60 kilo voer per dag.

Een koe heeft 4 magen: de pens, de lebmaag, de netmaag en de boekmaag.

Een koe heeft alleen in de onderkaak 12 kiezen en 8 snijtanden. In de bovenkaak heeft ze alleen 12 kiezen, en verder geen snijtanden.

Elke koe heeft een ander (en uniek) vlekkenpatroon.

Een koe heeft per etmaal voldoende aan 20 minuten slaap. Deze 20 minuten zijn weer opgedeeld in meerdere korte slaapjes van 4 minuten.

Een koe moet elk jaar een kalfje krijgen om melk te blijven produceren. Ook tijdens de zwangerschap, die 9 maanden en 9 dagen duurt, produceren koeien melk. Enkel de laatste 2 maanden van de dracht geven ze geen melk. Dat betekent dus dat melkkoeien 10 maanden per jaar melk geven.

9

DE MELKROBOT EN

HET TANKLOKAAL

De melkkoeien hebben allemaal een blauwe zender om hun hals. Hierin zit een chip. De melkrobot kan zien welke koe er gemolken kan worden en de voerautomat kan zien hoeveel brokjes zij nog mag krijgen. De boer ziet op de computer hoeveel melk de koe heeft gegeven.

In de robot worden de koeien drie keer per dag gemolken. De melk wordt opgeslagen in de grote tank en gekoeld tot 4 graden. Deze melk wordt gekoeld en drie keer per week opgehaald door de melkfabriek. Onze melk gaat naar Leerdammer. De lekkerste kaas van Nederland, met die hele grote gaten. De koeien geven ongeveer 30 liter melk per dag.

10

DE VOEROPSLAG

De koeien krijgen een volledig rantsoen. Koeien zijn immers topsporters en krijgen het beste voer. Het kuilgras en mais komt van eigen land. Dit noemen we ruwvoer. Maar om ervoor te zorgen dat de dames sterk blijven, eten ze ook wat krachtvoer. Kiloetje of 7 per dag. Krachtvoer zit in brokjes en is dus een soort snoep voor ze. Een uitgebreid menu dus, van 60 kilo per dag.

Daarnaast drinkt een koe ongeveer 100 liter water per dag. Als een koe haar maag heeft volgegeten, is ze nog ongeveer 8 uur per dag bezig met herkauwen.

Tot de volgende keer!

BIJ
BOERDERIJ
ZONNEVELD

.....

Joop en Linda de Groot

ONTWERP: LAURA VAN DE SANDE